

Giữa núi rừng Tây Bắc, nơi mây phủ sườn non và nếp sống gắn liền với thiên nhiên, có một loại thổ cẩm không rực rỡ bởi màu sắc, nhưng lại khiến người ta say mê bởi chiều sâu văn hóa – thổ cẩm sáp ong.

Thổ cẩm sáp ong là kỹ thuật trang trí vải truyền thống của một số dân tộc vùng cao như Mông, Dao, Thái, còn được gọi là vẽ sáp ong (batik). Trước khi nhuộm vải chàm, người phụ nữ dùng sáp ong đun chảy và bút vẽ thủ công để tạo nên các hoa văn trực tiếp lên vải. Những đường sáp ấy sẽ “giữ màu”, giúp hoa văn hiện lên rõ nét sau khi vải được nhuộm.

Điều đặc biệt là mỗi hoa văn đều mang một câu chuyện. Đó có thể là hình núi đồi, dòng nước, hoa lá, chim muông hay những biểu tượng gắn với đời sống, tín ngưỡng và ước vọng của con người. Không có bản vẽ sẵn, không khuôn mẫu cố định – mỗi tấm vải là một tác phẩm độc bản, phản ánh sự sáng tạo, kiên nhẫn và tâm hồn của người làm ra nó.

Để hoàn thành một tấm thổ cẩm sáp ong, người thợ phải trải qua nhiều công đoạn tỉ mỉ: trồng bông, se sợi, dệt vải, vẽ sáp, nhuộm chàm rồi đun nước nóng để tách sáp. Mỗi công đoạn đều cần thời gian, sự khéo léo và cả tình yêu với nghề. Chính vì thế, thổ cẩm sáp ong không chỉ là trang phục, mà còn là kết tinh của lao động, văn hóa và ký ức cộng đồng.

3 *Thổ cẩm sáp ong – Những hoa văn kể chuyện của núi rừng Tây Bắc*

Trong đời sống truyền thống, vải sáp ong thường được dùng để may váy áo, khăn, túi... trong những dịp quan trọng như lễ hội, Tết hay cưới hỏi.

Ngày nay, kỹ thuật này đang được gìn giữ và hồi sinh qua các hoạt động giáo dục, du lịch cộng đồng và sáng tạo đương đại – giúp thổ cẩm sáp ong tiếp tục hiện diện trong đời sống hiện đại theo những cách mới mẻ.

Giữa nhịp sống nhanh của hôm nay, những đường vẽ sáp ong chậm rãi nhắc ta nhớ rằng: Tinh hoa văn hóa không nằm ở sự hoàn hảo, mà ở sự bền bỉ, chân thành và gắn bó với cội nguồn.

🌿 Mùa xuân Bính Ngọ 2026, trong hành trình lan tỏa tinh hoa Đất Việt, thổ cẩm sáp ong chính là một mảnh ghép núi rừng – mộc mạc mà sâu sắc – góp phần làm nên bức tranh Việt Nam đa sắc màu.

